

LIDER PROJEKTU

Województwo Podkarpackie - Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Rzeszowie
ul. Hetmańska 9, 35-045 Rzeszów tel. 17 747 06 00 fax. 17 747 06 01 e-mail: sekretariat@rops.rzeszow.pl www.rops.rzeszow.pl

PARTNERZY PROJEKTU

Województwo
Podkarpackie

Województwo
Lubelskie

Województwo
Podlaskie

Województwo
Świętokrzyskie

Województwo
Mazowieckie

KATALOG DOBRYCH PRAKTYK

CENTRA USŁUG SPOŁECZNYCH W MIASTACH

Wstęp

Katalog powstał w zakresie projektu „Liderzy kooperacji”, realizowanego w ramach Projektu Operacyjnego Wiedza, Edukacja, Rozwój, finansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014–2020.

Celem realizowanego projektu jest m.in. inspirowanie do tworzenia centrów usług społecznych i do wdrażania nowych propozycji usług społecznych dla mieszkańców.

W katalogu znajdą Państwo dobre praktyki zebrane z wielu regionów Polski. Praktyki te wyróżniają się wysoką jakością i pokazują, jak szeroko może być rozumiane realizowanie usług społecznych w centrach. Pojawiła się potrzeba zaprezentowania dobrych praktyk i udostępnienia ich szerokiemu kręgowi odbiorców, jak również wyróżnienia podmiotów wdrażających najciekawsze, innowacyjne rozwiązania w przedmiotowym zakresie w regionach. Warto przyrzeć się temu, co było i odpowiedzieć sobie na pytanie: jakie są nowe wyzwania, jakie kierunki działań? Prezentacja dobrych praktyk ma na celu zachęcenie ośrodków władzy samorządowej do podjęcia tak ważnej, potrzebnej i przynoszącej wymierne korzyści dla społeczności lokalnej inicjatywy i do współpracy. W Państwa ręce przekazujemy katalog dobrych praktyk, które mogą okazać się ciekawą inspiracją.

Oprac. i redakcja: Beata Szluz, ekspert makroregionalny, ROPS Rzeszów

SPIS TREŚCI

1. Miasta do 100 000 mieszkańców	3
a) ŚWIDNIK (oprac. Agnieszka Krzemień, Doradca ROPS Rzeszów)	3
b) STARACHOWICE (oprac. Barbara Ciurko-Malik, Doradca ROPS Rzeszów)	9
c) SOCHACZEW (oprac. Karolina Krzyżanowska, Doradca MCPS Warszawa)	20
d) KOZIENICE (oprac. Renata Gołębiowska, Doradca MCPS Warszawa)	24
2. Miasta od 100 001 do 500 000 mieszkańców	27
a) KOSZALIN (oprac. Agnieszka Krzemień, Doradca ROPS Rzeszów)	27
3. Miasta powyżej 500 000 mieszkańców	33
a) WARSZAWA (oprac. Barbara Ciurko-Malik, Doradca ROPS Rzeszów).....	33

1. MIASTA DO 100 000 MIESZKAŃCÓW

A) ŚWIDNIK (OPRAC. AGNIESZKA KRZEMIEN, DORADCA ROPS RZESZÓW)

Charakterystyka gminy	<u>POŁOŻENIE</u> Gmina Miejska Świdnik położona jest we wschodniej Polsce, w centralnej części województwa lubelskiego, w bliskiej odległości od Lublina (około 10 km). <u>UWARUNKOWANIA DEMOGRAFICZNE</u> Liczba mieszkańców Świdnika wynosi 38 564 osoby, z czego 52,6% stanowią kobiety, a 47,4% mężczyźni. Średnia wieku mieszkańców to 43,9 lat (jest to wartość nieznacznie wyższa od średniej na poziomie województwa i kraju). 56,7% mieszkańców Świdnika stanowią osoby w wieku produkcyjnym, 16,7% w wieku przedprodukcyjnym, a 26,6% to osoby w wieku poprodukcyjnym. Świdnik ma ujemny przyrost naturalny wynoszący -118. Saldo migracji wewnętrznych to -179, a migracji zagranicznych -74. <u>UWARUNKOWANIA GOSPODARCZE</u> W mieście zarejestrowanych jest 3727 podmiotów gospodarki narodowej, z czego 2 890 to osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. Najwięcej, bo 3620 jest mikro przedsiębiorstw, zatrudniających do 9 pracowników. Bezrobocie rejestrowane w Świdniku wynosiło w 2020 r. 8,8% (9,6% wśród kobiet i 8,2% wśród mężczyzn). Stopa bezrobocia jest wyższa niż w woj. lubelskim i całym kraju. Na terenie miasta funkcjonuje wytwórnia śmigłowców WSK PZL – Świdnik oraz Port Lotniczy Lublin S.A. Źródło danych statystycznych: GUS, 31.XII.2020 r.
Nazwa podmiotu	CENTRUM USŁUG SPOŁECZNYCH W ŚWIDNIKU
Dane kontaktowe	Al. Lotników Polskich 5, 21-040 Świdnik Tel.:(81) 468 69 00 cus@poczta.e-swidnik.pl www.cus.e-swidnik.pl
Data utworzenia	25.II.2021r.

CUS utworzony z udziałem środków UE	Nie
Środki UE (jeśli CUS jest utworzony z udziałem środków UE)	Nie dotyczy
Bank danych lokalnych ✓ pomoc społeczna (dział 852) ✓ wydatki z budżetu gminy	Łączna suma wydatków na pomoc społeczną wynosi 9,8 mln, co stanowi 3.9% budżetu gminy. Źródło danych: GUS, 31.XII.2020r.
Struktura CUS	<u>Dyrektor CUS</u> <u>Zespół ds. Organizowania Usług Społecznych/Z-ca Dyrektora Organizator Usług Społecznych</u> – Sekcja Koordynacji Indywidualnych Planów Usług Społecznych; – Dzienny Dom Seniora; – Sekcja Profilaktyki, Terapii Uzależnień i Wsparcia Rodziny. <u>Zespół ds. Realizacji Zadań z Zakresu Pomocy Społecznej/Z-ca Dyrektora Organizator Pomocy Społecznej</u> – Sekcja Świadczeń Pieniężnych, Usług i Pomocy Rzeczowej; – Sekcja Świadczeń Rodzinnych; – Sekcja Egzekucji, Funduszu Alimentacyjnego i Dodatków Mieszkaniowych; <u>Organizator Społeczności Lokalnej</u> <u>Pozostałe sekcje i samodzielne stanowiska:</u> Inspektor RODO, Radca Prawny, Sekcje Ekonomiczna i Administracyjna, Kadry i Płace, Stanowisko ds. pozyskiwania funduszy zewnętrznych na realizację zadań CUS.
Usługi społeczne dotychczas nierealizowane przez OPS	Dotychczas nie realizowane były zadania z zakresu: – pomocy społecznej w opiece i wsparciu osób starszych, chorych i niepełnosprawnych (rozszerzono zakres dotychczas realizowanych usług o usługi pielęgniarские, usługi masażysty itp.); – profilaktyki i przeciwdziałania problemom uzależnień i innym patologiom społecznym (w szczególności działania kierowane

	do dzieci i młodzieży); – asystentury na rzecz rodzin wymagających wsparcia w życiu codziennym oraz nauki pełnienia ról i zadań społecznych (dotychczas te usługi realizowane były w Miejskim Centrum Profilaktyki, obecnie prowadzone są w CUS); – dodatków mieszkaniowych i energetycznych (dotychczas realizowane były w UM, obecnie w CUS) – pomocy materialnej o charakterze socjalnym i zasiłki szkolne (dotychczas realizowane w UM, obecnie w CUS) – karty dużej rodziny (dotychczas działania prowadzone były w UM, obecnie w CUS).
Oferta	Grupy docelowe, które w sposób szczególny wspiera CUS: RODZINY Z DZIEĆMI CUS realizuje Program Usług Społecznych pn. „Program Wsparcia Rodziny na terenie Gminy Miejskiej Świdnik na lata 2022–2024”. <u>Cel główny:</u> Wsparcie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. <u>Cele szczegółowe:</u> – poprawa jakości opieki sprawowanej przez biologicznych rodziców; – zapewnienie szczególnej ochrony dzieciom w rodzinach zagrożonych; – umożliwienie powrotu dzieciom z pieczy zastępczej do rodzin biologicznych. <u>Odbiorcy programu:</u> Rodziny przeżywając trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, ubogie i zagrożone ubóstwem, bezrobotne, dotknięte przemocą oraz problemem uzależnień. <u>Usługi:</u> – asystent rodziny; – świetlica realizująca zadania placówki wsparcia dziennego „Parasolka”, grupa profilaktyczna „Kręciołki”, grupa socjoterapeutyczna dla dzieci i młodzieży; trening umiejętności społecznych dla dzieci „Wyspa”, grupa teatralna „Aplauz” – konsultacje i poradnictwo specjalistyczne w zakresie przeciwdziałania kryzysom i wspieraniu rodzin (mediacje rodzinne, terapia par); – program „Szkoła dla rodziców i wychowawców”, grupa wsparcia dla rodziców; – poradnictwo psychologiczne, psychoterapia, coaching dla

	mieszkańców, grypy rozwojowe dla dorosłych; – program profilaktyczny „Rodzina razem” dla członków rodzin objętych pomocą asystenta rodziny; – wydarzenia integracyjne dla rodzin o charakterze profilaktycznym, wspierające prawidłowe relacje rodzinne. OSOBY STARSZE – dzienny dom seniora; – usługi opiekuńcze, usługi pielęgniarские, usługi masażysty; – wolontariat towarzyszący polegający na regularnych odwiedzinach wolontariuszy w domach podopiecznych, prowadzeniu z nimi rozmów telefonicznych. ORGANIZACJE POZARZĄDOWE – cykliczne spotkania sieciujące dla NGO; – wsparcie CUS dla NGO w przygotowaniu i realizacji projektów. WOLONATRIUSZE – cykliczne spotkania sieciujące dla wolontariuszy (w tym w szkołach z wolontariuszami i ich rodzicami/opiekunami prawnymi).
Współpraca z podmiotami ekonomii społecznej, z organizacjami pozarządowymi	CUS wspiera organizacje pozarządowe poprzez: – organizację cyklicznych spotkań z NGO (raz w kwartale). Cele spotkań dotyczą sieciowania NGO, wymiany informacji między JST a NGO. Założono, że w efekcie spotkań powstanie Miejska Rada Pożytku Publicznego; – pomoc dla organizacji pozarządowych w przygotowaniu projektów oraz ich realizacji (zadanie osoby zatrudnionej na stanowisku ds. pozyskiwania funduszy zewnętrznych na realizację zadań CUS).
Współpraca z innymi podmiotami	CUS współpracuje z różnymi podmiotami realizując inicjatywy ważne dla lokalnej społeczności, w tym np. – działania profilaktyczne związane z profilaktyką raka piersi – współpraca ze Świdnicą Radą Kobiet; – działania na rzecz dzieci i młodzieży, w tym zajęcia taneczne, muzyczne, modelarskie – współpraca z Miejskim Ośrodkiem Kultury; – organizacja akcji charytatywnych z lokalnymi NGO, klubami wolontariuszy przy szkołach, artystkami, firmami prywatnymi; – akcje dla społeczności lokalnej np. „świdnickie kołędowanie”, w które zaangażowane były przedszkola, firmy prywatne,

	nadleśnictwo, szkoły, lokalne media; – klub wolontariatu – współpraca ze szkołami (opiekunowie i dzieci), regularne spotkania z wolontariuszami i opiekunami.
Co wyróżnia ten CUS?	Centrum Usług Społecznych w Świdniku powstało bez udziału środków zewnętrznych z połączenia: – Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej (MOPS); – Miejskiego Centrum Profilaktyki (obecnie: Sekcja Profilaktyki, Terapii Uzależnień i Wsparcia Rodziny); – Miejskiego Centrum Usług Socjalnych (obecnie: Dzienny Dom Seniora). W CUS utworzono stanowisko ds. pozyskiwania funduszy zewnętrznych na realizację zadań CUS aby pozyskiwać środki na realizację usług społecznych. W Centrum szczególną uwagę zwraca się na wspieranie organizacji pozarządowych i promocje wolontariatu. Prowadzone są stałe działania ukierunkowane na wzmacnianie NGO i wspieranie aktywności wolontariackiej.
Galeria zdjęć	 Letnie potańcówki. Półkolonie dla dzieci.

Spotkanie z organizacjami pozarządowymi.

Świetlica „Parasolka”.

Świdnickie kolędowanie.

**B) STARACHOWICE (OPRAC. BARBARA CIURKO-MALIK, DORADCA ROPS
RZESZÓW)**

Charakterystyka gminy	<u>Położenie:</u> Powierzchnia Starachowic wynosi 32 km². Miasto położone jest w połowie drogi między Warszawą a Krakowem (ok. 170 km). Ta sama odległość dzieli Starachowice od Rzeszowa, Lublina, Łodzi i Katowic. Miasto Starachowice wraz z sąsiednimi gminami tworzy Powiat Starachowicki. Zajmuje on powierzchnię 540 km² <u>Uwarunkowania demograficzne:</u> Miasto liczy 47238 mieszkańców, z czego 52,7% stanowią kobiety, a 47,3% mężczyźni. Średni wiek mieszkańców wynosi 45,9 lat i jest nieznacznie większy od średniego wieku mieszkańców województwa świętokrzyskiego oraz większy od średniego wieku mieszkańców całej Polski. W latach 2002–2021 liczba mieszkańców zmalała o 13,3%. Starachowice mają ujemny przyrost naturalny wynoszący -523. Odpowiada to przyrostowi naturalnemu -10,88 na 1000 mieszkańców Starachowic. 56,4% mieszkańców Starachowic jest w wieku produkcyjnym, 14,1% w wieku przedprodukcyjnym, a 29,5% mieszkańców jest w wieku poprodukcyjnym. Cały Powiat Starachowicki zamieszkuje ok. 100 tys. mieszkańców. <u>Uwarunkowania gospodarcze:</u> Dobrze rozwinięta sieć drogowa i komunikacja. Linia kolejowa biegnąca wzdłuż koryta rzeki przecina miasto a bliskość dużego węzła kolejowego w Skarżysku-Kamiennej ułatwia połączenie z całym krajem. Najbliższe otoczenie miasta stanowią trzy gminy wiejskie Brody, Mirzec i Pawłów oraz Miasto i Gmina Wąchock. Dobrze rozwinięta infrastruktura techniczna, infrastruktura okołobiznesowa oraz usługowo-handlowa, przyroda, ludzie, tradycje, historia i teraźniejszość oraz perspektywiczne myślenie tworzą i będą tworzyły to miasto. Starachowice są miejscem ważnym dla ludzi interesujących się rozwojem przemysłu i historią naszego kraju. Powiat Starachowicki wraz z dwunastoma powiatami ziemskimi i powiatem grodzkim Kielce wchodzi w skład województwa świętokrzyskiego. Współczesne Starachowice, to prężnie działający ośrodek przemysłowy przyjazny dla jego mieszkańców i odwiedzających. Jest to ważny ośrodek administracyjny, siedziba władz gminy i powiatu. W Starachowicach na 1000 mieszkańców pracuje 388 osób. Jest to
------------------------------	---

	znacznie więcej od wartości dla województwa świętokrzyskiego oraz znacznie więcej od wartości dla Polski. 45,0% wszystkich pracujących ogółem stanowią kobiety, a 55,0% mężczyźni. Bezrobocie rejestrowane w Starachowicach wynosiło w 2020 r. 8,9% (9,6% wśród kobiet i 8,3% wśród mężczyzn). W 2020 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w Starachowicach wynosiło 4 690,70 PLN, co odpowiada 84,90% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w Polsce. Dochód na mieszkańca: 5,0 tys złotych, wydatki na mieszkańca: 5,3 tys złotych na mieszkańca. Wśród aktywnych zawodowo mieszkańców Starachowic 1 173 osób wyjeżdża do pracy do innych miast, a 3 724 pracujących przyjeżdża do pracy spoza gminy - tak więc saldo przyjazdów i wyjazdów do pracy wynosi 2 551. 25,8% aktywnych zawodowo mieszkańców Starachowic pracuje w sektorze rolniczym (rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo), 44,7% w przemyśle i budownictwie, a 8,9% w sektorze usługowym (handel, naprawa pojazdów, transport, zakwaterowanie i gastronomia, informacja i komunikacja) oraz 0,9% pracuje w sektorze finansowym (działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości). Źródło danych statystycznych: GUS, 31.XII.2020r.
Nazwa podmiotu	Centrum Usług Społecznych w Starachowicach
Dane kontaktowe	ul. Majówka 21a 27-200 Starachowice tel.: 41 274-71-92 e-mail: sekretariat@cus.starachowice.eu CUS mieści się: 1. ul. Majówka 21a, 27-200 Starachowice 2. W budynku Galerii Handlowo-Targowej „Skałka” al. Armii Krajowej 28 3. Noclegownia ul. Radomska 53 strona www: cus.starachowice.eu
Data utworzenia	27 listopada 2020 r. – Uchwała Rady Miejskiej, funkcjonuje od 01.01.2021r.
CUS utworzony z udziałem środków UE	Tak
Środki UE (jeśli CUS jest utworzony z udziałem środków UE)	CUS w Starachowicach powstał w ramach środków europejskich na przekształcenie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Centrum Usług Społecznych. Całkowita wartość projektu: 3 125 000 zł.

Bank danych lokalnych ✓ pomoc społeczna (dział 852) ✓ wydatki z budżetu gminy	Wydatki ogółem w 2020r. : 19 146 332 zł Wydatki na jednego mieszkańca : 401,9 zł Udział w całości budżetu gminy: 7,9%
Struktura CUS	1. Centrum kieruje Dyrektor zatrudniony przez Prezydenta Miasta Starachowice i wykonuje zadania przy pomocy: 1) Zastępcy Dyrektora ds. Usług Społecznych – Organizator Usług Społecznych 2) Zastępcy Dyrektora ds. Pomocy Społecznej i Spraw Rodzinnych – Organizator Pomocy Społecznej 3) Głównego Księgowego, 4) Zastępcy Głównego Księgowego, 5) Kierowników Działów, 6) Kierowników Ośrodków Wsparcia. 2. Dyrektorowi podlegają bezpośrednio: 1) Zastępcy Dyrektora, 2) Główny Księgowy, 3) Dział Administracji i Obsługi, 4) Klub Integracji Społecznej, 5) Organizator Społeczności Lokalnej, 6) Wieloosobowe Stanowisko ds. Kadr i Płac, 7) Stanowisko ds. zamówień publicznych, 8) Stanowisko ds. BHP. 3. Dyrektor jest pracodawcą dla wszystkich pracowników Centrum. 4. W czasie nieobecności Dyrektora jego zastępstwo sprawują Zastępcy Dyrektora. Zastępstwo w pierwszej kolejności pełni Zastępca ds. Usług Społecznych, w drugiej – Zastępca ds. Pomocy Społecznej i Spraw Rodzinnych. W razie równoczesnej nieobecności zastępców, Dyrektora zastępuje Główny Księgowy
Usługi społeczne dotychczas nierealizowane przez OPS	Nowe utworzone w ramach projektu obejmują <u>bezpłatne usługi społeczne</u> dla mieszkańców Gminy Starachowice, którzy ukończyli 60 lat oraz osób znajdujących się w sytuacji kryzysowej. USŁUGI OPIEKUŃCZE W MIEJSCU ZAMIESZKANIA – zwiększenie wolumenu istniejących usług • Usługi dostosowane do szczególnych potrzeb osób, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy w formie usług opiekuńczych. • I. Pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych. • II. Opieka higieniczna.

	• III. Zalecona przez lekarza pielęgnacja oraz, w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem. • Usługi będą odbywały się 7 dni w tygodniu, w godzinach od 6:00 do 20:00 od poniedziałku do piątku oraz w weekendy (sobota, niedziela), a także dni uznane przez ustawę za wolne od pracy. OPIEKA WYTCHNIENIOWA W ZASTĘPSTWIE ZA OPIEKUNA FAKTYCZNEGO – nowa usługa • Opieka wytchnieniowa wspiera opiekunów osób wymagających opieki w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji lub wymagających stałego współudziału na co dzień w procesie jego leczenia, rehabilitacji. Jest to opieka nad osobą potrzebującą wsparcia w codziennym funkcjonowaniu w zastępstwie za opiekuna faktycznego, w związku ze zdarzeniem losowym, potrzebą załatwienia codziennych spraw lub odpoczynku opiekuna faktycznego. • Usługi będą odbywały się 7 dni w tygodniu, w godzinach od 6:00 do 20:00 od poniedziałku do piątku oraz w weekendy (sobota, niedziela), a także dni uznane przez ustawę za wolne od pracy. PIELĘGNIARKA DLA OSÓB PRZEWLEKLE I OBŁOŻNIE CHORYCH – nowa usługa • uczestnik projektu może skorzystać z usługi w wymiarze maksymalnie 40 godzin w ciągu 12 miesięcy. • zakres usług pielęgniarstwa w warunkach domowych dla osób obłożnie i przewlekle chorych będzie polegać na rozpoznawaniu warunków i potrzeb zdrowotnych pacjenta, rozpoznawaniu problemów pielęgnacyjnych pacjenta, planowaniu i sprawowaniu opieki pielęgnacyjnej nad pacjentem, samodzielnym udzielaniu w określonym zakresie świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych oraz medycznych czynności ratunkowych; realizacji zleceń lekarskich w procesie diagnostyki, leczenia i rehabilitacji, orzekaniu o rodzaju i zakresie świadczeń opiekuńczo-pielęgnacyjnych, edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia. USŁUGA „MOBILNY FIZJOTERAPEUTA” – nowa usługa • usługi mobilnego fizjoterapeuty będą odbywały się w miejscu zamieszkania klienta, 5 dni w tygodniu, wyłącznie w dni pracujące (poniedziałek – piątek) w godzinach 08:00 (najwcześniejsza godzina rozpoczęcia usługi) – 21:00
--	---

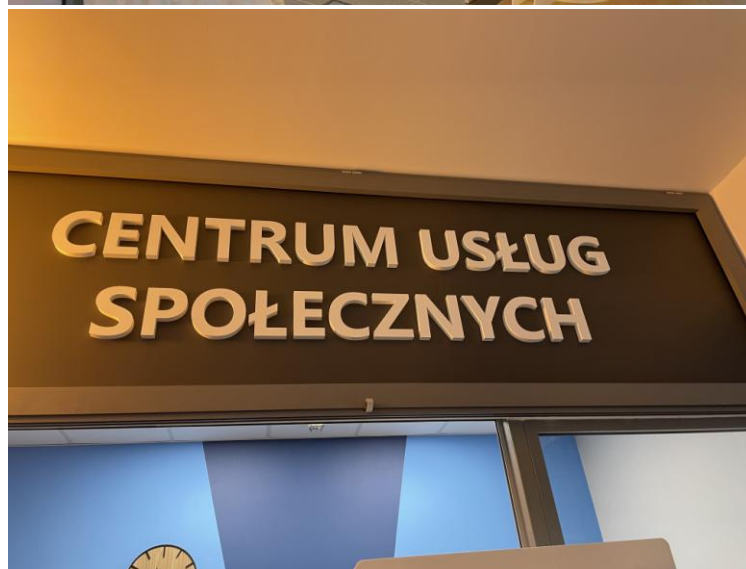
	(najpóźniejsza godzina zakończenia usługi). • uczestnik projektu może skorzystać z usługi (serii zabiegów) maksymalnie 3 razy w ciągu 12 miesięcy. • jedna usługa obejmuje serię zabiegów – jedna seria zabiegów trwa łącznie maksymalnie 10 godzin. • warunkiem zakwalifikowania uczestników do usługi mobilnego fizjoterapeuty będzie zaświadczenie lekarskie o wymaganej rehabilitacji domowej. USŁUGA „TAXÓWKA DLA SENIORA” – nowa usługa • przewozy będą odbywały się 5 dni w tygodniu, wyłącznie w dni pracujące. • na jeden przejazd składa się kurs z miejsca zamieszkania do miejsca docelowego oraz kurs z miejsca docelowego do miejsca zamieszkania w ciągu jednego dnia (w godz. 7.00–18.00). • w ramach programu istnieje możliwość tzw. przewozów specjalistycznych, np. osób na wózkach inwalidzkich. • usługa przewozu nie obejmuje transportu osób leżących. • jedna osoba może skorzystać maksymalnie z dziesięciu przejazdów w ciągu 12 miesięcy. USŁUGA „MOBILNY KONSERWATOR / ZŁOTA RĄCZKA” – nowa usługa • przedmiotem usługi jest wykonywanie drobnych napraw oraz prac gospodarczych, montażowych w miejscu zamieszkania osób, które potrzebują wsparcia w tym zakresie. • uczestnik projektu może skorzystać z usługi maksymalnie 4 razy w ciągu 12 miesięcy. • jedna usługa nie może przekroczyć 3 godzin zegarowych pracy Mobilnego Konserwatora / Złotej Rączki. • usługi będą odbywały się 5 dni w tygodniu, wyłącznie w dni pracujące w godzinach 07:00–21:00. USŁUGA „BROKER PRACY – DORADCA ROZWÓJU OSOBISTEGO” – nowa usługa • zadaniem „Brokera Pracy” będzie przede wszystkim wydobywanie potencjału i odkrywanie umiejętności, które posiada uczestnik projektu. • czas trwania usługi/spotkania wynosi 60 minut – jedno spotkanie z uczestnikiem projektu. • ilość spotkań z Brokerem Pracy zależna będzie od indywidualnych potrzeb uczestnika projektu. Przewidywana ilość spotkań od 4 do 6, tak aby przepracować wszystkie zdiagnozowane problemy.
--	--

	USŁUGI Z ZAKRESU „KULTURY, SPORTU I REKREACJI” – nowa usługa • wejściówki na dowolnie wybrane seanse filmowe do KINA KULTURA w Starachowicach. • wejściówki do Muzeum Przyrody i Techniki oraz na lekcje muzealne. • karnety na lekcje nauki pływania lub aqua aerobiku na Krytą Pływalnię w Starachowicach. USŁUGI Z ZAKRESU PROGRAMU ZDROWOTNEGO „OD -WAGI”: „Konsultacje z dietetykiem” – nowa usługa Zadaniem dietetyka będzie: • obliczenie wskaźnika BMI, dokonanie pomiarów. • przeprowadzenie wywiadu w zakresie nawyków żywieniowych • opracowanie Indywidualnego Planu Dietoterapii. • monitorowanie postępów. • prowadzenie działań edukacyjnych z zakresu zdrowego żywienia. • Czas trwania spotkania z dietetykiem wynosi 60 min – jedno spotkanie z uczestnikiem projektu. • Ilość spotkań z dietetykiem zależna będzie od indywidualnych potrzeb uczestnika projektu. Przewidywana ilość spotkań od 5 do 10. „Zajęcia z Trenerem Personalnym” – nowa usługa Zadaniem trenera personalnego będzie prowadzenie indywidualnych i grupowych zajęć sportowych, monitorowanie postępów i efektów. W ramach zajęć prowadzone będą: • nauka relaksacji i redukcji stresu • ćwiczenia ogólnorozwojowe dostosowane do możliwości uczestników projektu • ustalanie i wdrażanie planów ćwiczeń dla każdego uczestnika • umiejętny dobór ćwiczeń umożliwiający kontrolę masy ciała oraz zachowanie organizmu w dobrej kondycji fizycznej. Usługa obejmuje 48 godzin zajęć grupowych (zajęcia 3 razy w tygodniu przez 16 tygodni) w grupach dziesięcioosobowych oraz jednorazowo 60 minut zajęć indywidualnych z trenerem personalnym. USŁUGA PRYZNANIE WSPRACIA W FORMIE MIESZKANIA CHRONIONEGO – nowa usługa Celem funkcjonowania mieszkania jest stworzenie warunków
--	--

	mieszkaniowych osobom usamodzielnianym opuszczającym pieczę zastępczą i osobom i rodzinom w kryzysie. • mieszkanie zapewnia odpowiednie warunki bytowe umożliwiające prowadzenie samodzielnego gospodarstwa domowego, • pomaga w integracji ze środowiskiem poprzez rozwój umiejętności prawidłowego wchodzenia w relacje i role społeczne, • stwarza możliwości samodzielnego rozwiązywania trudności życiowych, emocjonalnych, rodzinnych, • umożliwia rozwijanie i utrwalanie poczucia odpowiedzialności za własne życie i prawidłowe pełnienie ról społecznych, • umożliwia funkcjonowanie w warunkach odpowiadającym warunkom życia społeczeństwa. • wsparcie świadczone w mieszkaniu obejmuje przede wszystkim pracę socjalną z mieszkańcami; wsparcie zapewnia się w osobie pracownika socjalnego oraz specjalistów zatrudnionych w Centrum Usług Społecznych w Starachowicach. • wsparcie świadczone w mieszkaniu służy czasowemu zaspokojeniu potrzeb mieszkaniowych usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej czy osób i rodzin w kryzysie.
Oferta	Usługi społeczne, które były świadczone przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Starachowicach i są kontynuowane przez Centrum Usług Społecznych w Starachowicach: 1. Organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych w miejscu zamieszkania. 2. Organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi. 3. Prowadzenie ośrodków wsparcia, w tym Dziennego Domu „Senior+” i Klubu „Senior+”, Noclegowni. 4. Aktywizację społeczną i zawodową osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym. 5. Organizację i świadczenie usług asystenckich dla osób z niepełnosprawnościami. 6. Pracę socjalną, rozumianą jako działalność zawodowa, skierowaną na pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie oraz tworzenie warunków sprzyjających

	temu celowi. 7. Pobudzanie osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej do aktywnego udziału w rozwiązywaniu swej trudnej sytuacji życiowej. 8. Prowadzenie Punktu Interwencji Kryzysowej. 9. Sporządzanie bilansu potrzeb gminy w zakresie usług społecznych i pomocy społecznej. 10. Pobudzanie osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej do aktywnego udziału w rozwiązywaniu swej trudnej sytuacji życiowej.
Współpraca z podmiotami ekonomii społecznej, z organizacjami pozarządowymi	CUS współpracuje poprzez zlecenie realizacji usług społecznych, uwzględniając klauzule społeczne, zawarte w zapytaniach ofertowych. Podmioty i organizacje, z którymi współpracował CUS w 2021 r.: • Spółdzielnia Socjalna „Agawa”, • Spółdzielnia Socjalna „Starachowiczanka” • Spółdzielnia Socjalna „Salve Regina” • Katolickie Stowarzyszenie Niepełnosprawnych Świetlica „Motylkowe Wzgórze”. CUS raz na kwartał organizuje spotkania z PES-ami, NGO-sami. Spotkania dotyczą planów i uwag związanych z realizacją usług społecznych. Wśród podmiotów, z którymi CUS się spotyka, są: Muzeum Przyrody i Techniki "Ekomuzeum", Miejska Biblioteka Publiczna, Spółdzielnia Socjalna „Starachowiczanka”, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji, Park Kultury, Urząd Miejski w Starachowicach, Katolickie Stowarzyszenie Niepełnosprawnych „Motylkowe Wzgórze”, Fundacja „Nasze Zdrowie”, Spółdzielnia Socjalna „Agawa”, Stowarzyszenie „Niepełnosprawni Plus”, Stowarzyszenie Pomoc Rodzinie „Przystań”, HGR Starachowice, Spółdzielczy Dom Kultury, Spółdzielczy Klub „Wanacja”, Hufiec Starachowice, Fundacja „Kukułeczka”, Klub Seniora „Manhattan”, Starachowicka Rada Seniorów, Młodzieżowa Rada Miasta, Uniwersytet Trzeciego Wieku.
Współpraca z innymi podmiotami	Organizator Społeczności Lokalnej współpracuje ze Świetlicą „Motylkowe Wzgórze”, Klubem Seniora „Mahattan”, Korpusem Armii Zbawienia. Inicjatywy podjęte w ramach OSL, to: • Integracja dzieci i młodzieży poprzez gry planszowe na Os. Wzgórze i blokach przy ul. Ostrowieckiej, • Integracyjne spacer-y edukacyjne: najciekawsze miejsca w Starachowicach, walory turystyczne i rekreacyjne, w tym:

	spacer nad zalew Piachy, jazda drezynami po kolejce wąskotorowej, Szlakowisko i skałki przy ul. Zakładowej, • Integracyjne spotkania z mieszkańcami: Wigilia w Świetlicy "Motylkowe Wzgórze" na Os. Łazy, Spotkanie ze Św. Mikołajem w blokach przy ul. Ostrowieckiej, Kolędowanie przy ognisku przy ul. Ostrowieckiej, • Działania edukacyjne: sprzątanie terenu wokół bloków przy ul. Ostrowieckiej, sprzątanie boiska i placu zabaw przy ul. Zakładowej, sprzątanie terenu Os. Wzgórze z okazji Dnia Ziemi, • Budowanie partnerstw: Spółdzielnia Socjalna "Starachowiczanka", Katolickie Stowarzyszenie Niepełnosprawnych Świetlica "Motylkowe Wzgórze", Korpus Armii Zbawienia w Starachowicach, Klub Seniora „Manhattan”, Starachowicka Rada Seniorów, radny Osiedla Wzgórze. Ponadto CUS udostępnia kawiarenkę internetową innym podmiotom, np.: Alternatywnemu Klubowi Seniora, Centrum Inicjatyw Senioralnych. CUS tworzy struktury działań wolontariatu – odbyły się dwie debaty z różnymi organizacjami, młodzieżą, przedstawicielami jednostek organizacyjnych gminy, przedstawicielami fundacji, stowarzyszeń, rad, przedstawicielami podmiotów ekonomii społecznej, wolontariuszami. Poza tym, CUS na bieżąco zbiera informacje dotyczące potrzeb w zakresie usług społecznych.
Co wyróżnia ten CUS?	1. Jako jedni z pierwszych w kraju - CUS w Starachowicach rozpoczął działania w ramach dotacji. 2. Biuro Obsługi Klienta zostało otworzone w galerii handlowej. 3. Oferta usług społecznych jest bardzo różnorodna. 4. W ramach projektu CUS otwiera mieszkania chronione dla siedmiu osób.
Galeria zdjęć	

C) SOCHACZEW (OPRAC. KAROLINA KRZYŻANOWSKA, DORADCA MCPS WARSZAWA)

Charakterystyka gminy	Liczba mieszkańców: 35 684, z czego 52,6% stanowią kobiety, a 47,4% mężczyźni Średnia wieku mieszkańców: 42,5. Struktura demograficzna: 58,2% mieszkańców Sochaczewa jest w wieku produkcyjnym, 17,7% w wieku przedprodukcyjnym, a 24,1% mieszkańców jest w wieku poprodukcyjnym. Miasto Sochaczew ma ujemny przyrost naturalny wynoszący -120. Migracje: saldo migracji wewnętrznych -228, a migracji zagranicznych 7. Liczba podmiotów gospodarczych: 4 631 (4 463 to mikroprzedsiębiorstwa zatrudniające od 0 do 9
------------------------------	--

	pracowników). Poziom bezrobocie: 5,9% (6,2% wśród kobiet i 5,6% wśród mężczyzn). Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto mieszkańca gminy – 5 741,89 PLN
Nazwa podmiotu	CENTRUM USŁUG SPOŁECZNYCH W SOCHACZEWIE
Dane kontaktowe	Aleja 600-lecia 90 96–500 Sochaczew
Data utworzenia	Centrum Usług Społecznych w Sochaczewie powstało 1 stycznia 2021 r. ze środków własnych. Przekształcenie MOPS i DDPS oraz połączenie ich w jedną strukturę Centrum Usług Społecznych było o tyle łatwiejsze, że oba ośrodki zlokalizowane są w jednym budynku. Centrum obejmuje swą działalnością zarówno osoby w trudnej sytuacji życiowej i materialnej, jak i seniorów korzystających z usług DDPS. W struktury nowej instytucji weszła ponadto sfera spraw z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii. Centrum jest również koordynatorem przedsięwzięć organizacji pozarządowych działających na rzecz pomocy społecznej.
CUS utworzony z udziałem środków UE	Nie
Środki UE (jeśli CUS jest utworzony z udziałem środków UE)	Nie dotyczy
Bank danych lokalnych ✓ pomoc społeczna (dział 852) ✓ wydatki z budżetu gminy	-
Struktura CUS	Działalnością Centrum kieruje Dyrektor. Dyrektora powołuje i odwołuje Burmistrz Miasta Sochaczew. W ramach struktury Centrum wyodrębnia się następujące zespoły: 1) Zespół ds. Organizowania Usług Społecznych, 2) Zespół ds. Realizacji Zadań z Zakresu Pomocy Społecznej, 3) Zespół administracyjno-ekonomiczny, 4) Zespół ds. realizacji świadczeń. W Centrum utworzone zostało stanowisko organizatora społeczności lokalnej.
Usługi społeczne	• TELEOPIEKA DLA SENIORÓW,

dotychczas nierealizowane przez OPS	• OPIEKA WYTCHNNIENIOWA, • ASYSTENT OSOBISTY OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNOSPRAWNEJ, • UTWORZENIE PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO DLA DZIECI „NASZA BAZA”.
Oferta	• ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNE I NIEPIENIĘŻNE ZGODNIE Z USTAWĄ O POMOCY SPOŁECZNEJ, • ŚWIACZENIE RODZICIELSKIE, • ŚWIADCZENIA OPIEKUŃCZE, • JEDNORAZOWA ZAPOMOGA Z TYTUŁU URODZENIA DZIECKA „BECIKOWE” ŚWIADCZENIE „ZA ŻYCIEM”, • FUNDUSZ ALIMENTACYJNY, • ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY, • WOŁONTARIAT, • DZIENNY DOM POMOCY SPOŁECZNEJ, • MIEJSKA KOMISJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH, • KLUB SENIOR +.
Współpraca z podmiotami ekonomii społecznej, z organizacjami pozarządowymi	• Stowarzyszenie Sportowo Rehabilitacyjne Osób Niepełnosprawnych "Jutrzanka" , • Krajowe Stowarzyszenie Pomocy osobom Potrzebującym „Z sercem do wszystkich”, • Stowarzyszenie Uniwersytet Trzeciego Wieku, • Fundacja „Wesoła Chatka”.
Współpraca z innymi podmiotami	• Szkoły, • Przedszkola, • Komenda Powiatowa Policji, • MOSiR Sochaczew, • Sochaczewskie Centrum Kultury.
Co wyróżnia ten CUS?	Prężnie działający Wolontariat. Bezpłatna wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego.
Galeria zdjęć	

**D) KOZIENICE (OPRAC. RENATA GOŁĘBIOWSKA, DORADCA MCPS
WARSZAWA)**

Charakterystyka gminy	Gmina Kozienice znajduje się w południowej części województwa mazowieckiego, pomiędzy Warszawą a Radomiem. Jest to gmina miejsko – wiejska, o powierzchni zajmującej 24 448 ha. Gmina Kozienice charakteryzuje się wzrastającym poziomem rozwoju społeczno – gospodarczego. Gminę zamieszkuje około 29 tys mieszkańców. Liczba osób bezrobotnych w gminie Kozienice wynosiła 2583 – dane z 2020r.
Nazwa podmiotu	Centrum Usług Społecznych w Kozienicach
Dane kontaktowe	Radomska 36, Kozienice Telefon 48 614 67 62 Email: cus@cuskozienice.pl
Data utworzenia	3 grudnia 2020r.
CUS utworzony z udziałem środków UE	Tak
Środki UE (jeśli CUS jest utworzony z udziałem środków UE)	Ponad 3 mln z Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej

Bank danych lokalnych ✓ pomoc społeczna (dział 852) ✓ wydatki z budżetu gminy	Kwota 9 600 000 zł.
Struktura CUS	• Dyrektor, • Zespół ds. Organizowania Usług Społecznych, • Zespół ds. Realizacji Zadań z Zakresu Pomocy Społecznej, • Stanowisko Organizatora Społeczności Lokalnej, • Zespół ds. Świadczeń Rodzinnych, Funduszu Alimentacyjnego i Świadczenia Wychowawczego, • Zespół ds. Administracji, Księgowości i Kadr, • Jadłodajnia, • Kozienicki Dzienny Dom Senior +, • Placówka wsparcia dziennego „Świetlica środowiskowa”.
Usługi społeczne dotychczas nierealizowane przez OPS	Wspieranie rodziny. Promocja i ochrona zdrowia.
Oferta	Pakiet pn. Centrum Wsparcia Opiekuna Faktycznego, w tym: • Edukacyjne Centrum Wsparcia Opiekuna Faktycznego, • integracja społeczna osób starszych, między innymi poprzez wyjścia aktywizujące, • grupy edukacyjne „Bezpieczny senior”, • grupa samopomocy dla opiekunów faktycznych, • grupa edukacyjna „Przyjaciół sąsiad” – tworzenie sieci sąsiedzkich usług opiekuńczych na obszarach wiejskich – wsparcie animacyjne oraz edukacyjne. Pakiet Usług Zdrowotnych, w tym: • zwiększenie dostępu do Usług Szkoła Rodzenia, • realizacja regionalnych programów profilaktycznych, • kampania informacyjno – edukacyjna. Pakiet Usług społecznych Akademia Rodziny, w tym: • oferta placówki podwórkowej w mieście Kozienice w szczególności dla młodzieży w wieku 14–18 lat, • punkt konsultacyjny dla członków rodzin, • wolontariat młodzieży, • psychoedukacja dla rodziców, • grupa edukacyjna „Szkoła dla rodziców”,

	• grupa wsparcia dla osób z poczuciem bezradności i objawami depresji. Pakiet aktywizacji zawodowej, w tym: • program aktywizacji społeczno-zawodowej, • reintegracja zawodowa osób z niepełno sprawnościami ruchowymi, wzrokowymi oraz niepełnosprawnością sprzężoną, • punkt konsultacyjny dla osób bezrobotnych, biernych zawodowo, • wolontariat dorosłych na rzecz aktywizacji zawodowej: pomoc w wyrównywaniu zaległości edukacyjnych, • wolontariat młodzieży uczestniczącej w programie aktywizacji społeczno-zawodowej na rzecz aktywizacji społecznej osób niepełnosprawnych, • grupa wsparcia dla osób bezrobotnych.
Współpraca z podmiotami ekonomii społecznej, z organizacjami pozarządowymi	• Ośrodek Profilaktyki Uzależnień, • Polski Związek Niewidomych Okręg Mazowiecki Koło w Kozienicach, • Stowarzyszenie Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych i Ich Rodzin „Sami sobie”, działające przy WTZ, • Stowarzyszenie Polskich Kombatantów w Kraju Koło nr 1 w Kozienicach, • Polski Czerwony Krzyż, • Fundacja „Zdrowe Dziecko”, • Spółdzielnia Socjalna „Przystanek Kozienice” – kawiarenka, integracja zawodowa, • Hospicjum im. Sługi Bożej Matki Kazimiery Gruszczyńskiej – usługi opiekuńcze „Opieka wytchnieniowa” – opieka krótkoterminowa i długoterminowa.
Współpraca z innymi podmiotami	• Dom Pomocy Społecznej im. Kazimiery Gruszczyńskiej w Kozienicach, • Placówka Socjalizacyjna „PANDA”, • Samodzielny Publiczny Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej, • Parafialny Zespół CARITAS przy parafii św. Rodziny w Kozienicach, • Urząd Miejski w Kozienicach, • Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kozienicach, • Powiatowy Urząd Pracy w Kozienicach.

Co wyróżnia ten CUS?	Fakt otrzymania nowego lokalu (przeniesienie się z budynku znajdującego się na peryferiach Kozienic do budynku znajdującego się w mieście Kozienice), bardzo duża ilość Usług. CUS oferuje 4 pakiety Usług w każdym po 3–4 usługi.
Galeria zdjęć	

2. MIASTA OD 100 001 DO 500 000 MIESZKAŃCÓW

A) KOSZALIN (OPRAC. AGNIESZKA KRZEMIŃ, DORADCA ROPS RZESZÓW)

Charakterystyka gminy	<u>POŁOŻENIE</u> Koszalin to miasto na prawach powiatu leżące w północno-zachodniej Polsce. Należy do województwa zachodniopomorskiego. Jest siedzibą gminy miejskiej Koszalin. <u>UWARUNKOWANIA DEMOGRAFICZNE</u> Koszalin jest średniej wielkości miastem, liczy 105 801 mieszkańców z czego 53,1% stanowią kobiety, a 46,9% mężczyźni. Średnia wieku wynosi 44,4 lata (jest to wartość nieznacznie wyższa od średniej na poziomie województwa i kraju). Miasto ma ujemny przyrost naturalny wynoszący -436. Saldo migracji wewnętrznych wynosi -154, a migracji zagranicznych 19. 56,2% mieszkańców Koszalina to osoby wieku produkcyjnym, 16,6% w wieku przedprodukcyjnym, a 27,2% stanowią osoby w
------------------------------	--

	wieku poprodukcyjnym. <u>UWARUNKOWANIA GOSPODARCZE</u> W mieście zarejestrowanych jest 17 915 podmiotów gospodarki narodowej, z czego 13 149 to osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. Najwięcej, jest mikro przedsiębiorstw, zatrudniających do 9 pracowników. Poziom bezrobocia rejestrowanego wynosił w 2020 r. 6,1% (6,5% wśród kobiet i 5,8% wśród mężczyzn). Stopa bezrobocia jest niższa niż w woj. zachodniopomorskim i podobna do tej w całym kraju. Źródło danych statystycznych: GUS, 31.XII.2021 r.
Nazwa podmiotu	CENTRUM USŁUG SPOŁECZNYCH W KOSZALINIE
Dane kontaktowe	Al. Monte Cassino 2, 75-412 Koszalin Tel. 94 316 03 00 sekretariat@cuskoszalin.eu www.mopr.koszalin.pl
Data utworzenia	27.V.2021r.
CUS utworzony z udziałem środków UE	Tak
Środki UE (jeśli CUS jest utworzony z udziałem środków UE)	Kwota dotacji: 2 499 999, 95 zł CUS powstał w ramach projektu „Centrum Usług Społecznych Koszalin” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014–2020.
Bank danych lokalnych ✓ pomoc społeczna (dział 852) ✓ wydatki z budżetu gminy	Łączna suma wydatków na pomoc społeczną wynosi 38,8 mln, co stanowi 5.3% budżetu gminy. Źródło danych: GUS, 31.XII.2020r.
Struktura CUS	<u>Dyrektor CUS</u> <u>Z-ca Dyrektora ds. Rozwoju Usług</u> Zespół ds. Organizowania Usług Społecznych – Koordynatorzy Indywidualnych Planów Usług Społecznych, – Sekcja ds. Projektów Społecznych i Promocji,

	– Sekcja ds. Społeczności Lokalnej, • Organizator Społeczności Lokalnej, • Klub Integracji Społecznej. Dział Obsługi Świadczeń Dział Usług Opiekuńczych Zespół ds. Realizacji Zadań z zakresu Pomocy Społecznej – Sekcja świadczeń socjalnych, – Sekcja ds. bezdomności, – Sekcja weryfikacji świadczeń, – Sekcja ds. osób starszych i niepełnosprawnych. <u>Zastępca Dyrektora ds. Wspierania Rodziny (DW)</u> Dział Pieczy Zastępczej Dział Wspierania Rodziny – Zespół Pracy Socjalnej, – Zespół ds. Asysty Rodzinnej, – Zespół ds. Przeciwdziałania Przemocy i Poradnictwa Specjalistycznego. Dział Świadczeń Wspierających Rodzinę Biuro Obsługi Klienta (w tym punkt informacji dot. usług społecznych). <u>Pozostałe zespoły i samodzielne stanowiska:</u> Główny księgowy, Zespół ds. Płac, Zespół ds. Windykacji Należności, Zespół Informatyków, Zespół Planowania i Analiz, Zespół ds. płac, Inspektor Danych Osobowych, Zespół Kontroli, Zespół Radców Prawnych, Stanowisko ds. BHP, Dział Administracyjno-Techniczny.
Usługi społeczne dotychczas nierealizowane przez OPS	Dotychczas nie realizowane były zadania z zakresu: – wspierania osób niepełnosprawnych (OPS realizował tylko podstawowe i specjalistyczne usługi opiekuńcze, w CUS zakres został znacznie poszerzony np. o mobilne usługi fryzjerskie, pielęgnacje paznokci); – promocji i ochrony zdrowia (nowe usługi to wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego, terapia logopedyczna, usługa opiekun szyty na miarę).
Oferta	CUS realizuje Program Usług Społecznych, którego celem głównym jest zwiększenie dostępu do kompleksowej oferty usług społecznych, odpowiadających na zdiagnozowane potrzeby mieszkańców Gminy Miasta Koszalin, poprzez: – organizowanie wsparcia usługowego na poziomie lokalnym, w sposób kompleksowy, spersonalizowany, zintegrowany, uwzględniający koordynację międzysektorową i międzyinstytucjonalną oraz zdiagnozowane potrzeby

	mieszkańców; – realizację usług społecznych w sposób odpowiadający potrzebom poszczególnych mieszkańców, rodzin, środowisk. Program zawiera dwa pakiety usług: 1) Pakiet RODZINA+ 2) Pakiet POMOC+ PAKIET RODZINA+ Klub rodzinny: – warsztaty/szkolenie/zajęcia podnoszące kompetencje rodzicielskie i wychowawcze; – warsztaty/szkolenie/zajęcia dla dzieci i młodzieży (wczesna interwencja i profilaktyka uzależnień oraz zdrowotna); – prelekcje tematyczne z wybranymi specjalistami: dietetyk, ginekolog, pediatra, trener umiejętności społecznych i emocji itp. (na czas prelekcji zapewniona będzie opieka nad dziećmi do lat 3). Mediacje – partnerskie, rodzinne, międzypokoleniowe, sąsiedzkie. Wsparcie indywidualne dla dzieci i młodzieży: Indywidualna terapia logopedyczna, psychologiczna, dietetyczna, inne terapie wg. potrzeb. PAKIET POMOC + OSOBY STARSZE, NIESAMODZIELNE, OSOBY Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ – Wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego. – Mobilna usługa pielęgnacji paznokci. – Mobilne usługi pielęgnacyjne – usługa fryzjerska. – Usługa porządkowa – mycie okien. – Usługa porządkowa – usługa pralnicza. – Usługa porządkowa – porządkowanie nagrobków. – Opiekun szyty na miarę - wsparcie dla opiekunów faktycznych w formie szkolenia z zakresu pielęgnacji i opieki nad osobą niesamodzielną/niepełnosprawną – POMOCna taksówka – usługa polegająca na zapewnieniu dojazdu (transport do i z powrotem) z miejsca zamieszkania do placówki medycznej/rehabilitacyjnej (z wyłączeniem transportów medycznych), do urzędu, do wskazanego miejsca w celu realizacji potrzeb duchowych. – Złota rączka – pomocy przy drobnych domowych niewymagających natychmiastowej interwencji lub uprawnień.
--	---

	DZIAŁANIA WSPIERAJĄCE – Punkt Informacyjny ds. Usług Społecznych (odbiorcy: mieszkańcy Koszalina w tym: pracownicy instytucji, organizacji, NGO, przedsiębiorcy). – Projekty socjalne. – Klub wolontariusza (integracja działań wolontarystycznych w zakresie wsparcia i pomocy na rzecz osób starszych/niesamodzielnych/samotnych). – Alternatywne formy spędzania czasu wolnego w tym: warsztaty edukacyjne dla społeczności lokalnej, imprezy integracyjne, kampanie społeczne, wydarzenia społeczne, szkolenia z zakresu udzielania pierwszej pomocy.
Współpraca z podmiotami ekonomii społecznej, z organizacjami pozarządowymi	CUS zleca realizację zadań w trybie otwartych konkursów ofert. Wyłonione organizacje realizują zadania dotyczące: – Prowadzenia schroniska dla osób bezdomnych oraz prowadzenia noclegowni i ogrzewalni – Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta Koło Koszalińskie. – Prowadzenia placówki opiekuńczo – wychowawczej typu socjalizacyjnego, interwencyjnego i specjalistycznego – terapeutycznego – Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Okręgowy w Koszalinie. Organizacje realizują również usługi na podstawie postępowania prowadzonego w trybie zapytania ofertowego np. usługi porządkowe – porządkowanie nagrobków, mycie okien, mobilny fryzjer, pielęgnacja paznokci, usługi pralnicze, wykonuje Spółdzielnia Socjalna „Opieka Ty i Ja” oraz Fundacja „Nasze Wsparcie”. Jeśli CUS nie oferuje usługi, której potrzebuje mieszkaniowiec, kadra Centrum w ramach stałej współpracy z NGO kieruje do organizacji oferującej takie wsparcie.
Współpraca z innymi podmiotami	Centrum Usług Społecznych w Koszalinie współpracuje z licznymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi m.in. Strażą Miejską, Komendą Miejską Policji, Sądem Rejonowym w Koszalinie Wydziałem Rodzinny i Nieletnich, Powiatowym Urzędem Pracy, Poradnią Zdrowia Psychicznego, Miejską Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, Ośrodkiem Adopcyjno-Opiekuńczym, szkoły, Polski Czerwony Krzyż, Caritas Diecezji Koszalińsko-Kołobrzeskiej, Koszalińskim Centrum Wspierania Inicjatyw Społecznych, Towarzystwem Przyjaciół Dzieci, Stowarzyszeniem Osób Niepełnosprawnych, Ich Rodzin i Przyjaciół „Opoka” i inne. Współpraca dotyczy organizacji wydarzeń okazjonalnych dla społeczności oraz działań stałych, zwłaszcza w obszarze

	przeciwdziałania przemocy i promocji zdrowia psychicznego np. przy współpracy z Pomorskim Centrum Zdrowia Psychicznego organizowane są raz w miesiącu spotkania dotyczące zdrowia psychicznego.
Co wyróżnia ten CUS?	KIPUS i wychodzą do ludzi, są w środowiskach, na spotkaniach w przychodniach, w klubach środowiskowych. Nie pracują wyłącznie w siedzibie CUS ale w społeczności, żeby odpowiedzieć na potrzeby mieszkańców, zwłaszcza osób starszych oraz zachęcić ich do korzystania z usług.
Galeria zdjęć	 Zajęcia dla seniorów – bezpieczni w sieci Spotkanie z książką dla babć, dziadków i wnuków

Gra terenowa dla rodzin

Warsztaty pierwszej pomocy

3. MIASTA POWYŻEJ 500 000 MIESZKAŃCÓW

A) WARSZAWA (OPRAC. BARBARA CIURKO-MALIK, DORADCA ROPS RZESZÓW)

Charakterystyka gminy	Położenie: Warszawa to miasto na prawach powiatu (województwie) leżące w centralnej Polsce. Należy do województwa mazowieckiego. Jest siedzibą gminy miejskiej Warszawa. <u>Uwarunkowania demograficzne:</u> Liczba mieszkańców wynosi: 1 792 718, z czego 53,9% stanowią kobiety, a 46,1% mężczyźni. W latach 2020–2021 liczba mieszkańców wzrosła o 6,2%. Średni wiek mieszkańców wynosi
------------------------------	--

	42,9 lat i jest nieznacznie większy od średniego wieku mieszkańców woj. mazowieckiego oraz porównywalny do średniego wieku mieszkańców całej Polski. Warszawa ma ujemny przyrost naturalny wynoszący -1 512. Odpowiada to przyrostowi naturalnemu -0,84 na 1000 mieszkańców Warszawy. 56,9% mieszkańców Warszawy jest w wieku produkcyjnym, 18,6% w wieku przedprodukcyjnym, a 24,5% mieszkańców jest w wieku poprodukcyjnym. <u>Uwarunkowania gospodarcze:</u> Bezrobocie rejestrowane w Warszawie wynosiło w 2020 r. 1,8% (1,8% wśród kobiet i 1,8% wśród mężczyzn). Jest to znacznie mniej od stopy bezrobocia rejestrowanego dla województwa mazowieckiego oraz znacznie mniej od stopy bezrobocia rejestrowanego dla całej Polski. Wśród aktywnych zawodowo mieszkańców Warszawy 12 808 osób wyjeżdża do pracy do innych miast, a 167 407 pracujących przyjeżdża do pracy spoza gminy - tak więc saldo przyjazdów i wyjazdów do pracy wynosi 154 599. 0,5% aktywnych zawodowo mieszkańców Warszawy pracuje w sektorze rolniczym (rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo), 13,1% w przemyśle i budownictwie, a 31,5% w sektorze usługowym (handel, naprawa pojazdów, transport, zakwaterowanie i gastronomia, informacja i komunikacja) oraz 12,5% pracuje w sektorze finansowym (działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości). Suma wydatków z budżetu Warszawy wyniosła w 2020 r. 20,23 mld złotych, co daje 11,3 tys. złotych w przeliczeniu na jednego mieszkańca. Suma dochodów do budżetu Warszawy wyniosła w 2020 r. 18,56 mld złotych, co daje 10,3 tys. złotych w przeliczeniu na jednego mieszkańca. W 2020 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w Warszawie wynosiło 7 147,46 PLN, co odpowiada 129,40% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w Polsce.
Nazwa podmiotu	Centrum Usług Społecznych „Społeczna Warszawa” w Warszawie
Dane kontaktowe	Centrum Usług Społecznych „Społeczna Warszawa” mieści się przy ul. Skaryszewskiej 3 w Warszawie. Otwarte jest od poniedziałku do piątku w godzinach 8.00 -16.00. • tel.: 22 277 49 70 • faks: 22 277 49 72 • e-mail: cus@um.warszawa.pl • adres na Epuap: /CUSWarszawa/SkrytkaESP • Facebook: www.facebook.com/CentrumUslugSpolecznych

	www: https://wsparcie.um.warszawa.pl/-/centrum-uslug-spoecznych-o-nas
Data utworzenia	Data rozpoczęcia działalności 1 maja 2017 r.
CUS utworzony z udziałem środków UE	Nie
Środki UE (jeśli CUS jest utworzony z udziałem środków UE)	Nie dotyczy
Bank danych lokalnych ✓ pomoc społeczna (dział 852) ✓ wydatki z budżetu gminy	Wydatki ogółem w 2020r.: 613 017 887 zł Wydatki na jednego mieszkańca : 341,7 zł Udział w całości budżetu gminy: 3,0%
Struktura CUS	Podstawowymi komórkami organizacyjnymi Centrum są działy oraz samodzielne stanowiska pracy. Działami kierują Dyrektor lub Zastępca Dyrektora, lub kierownicy. <u>Dyrektor Centrum Usług Społecznych</u> – kieruje, reprezentuje, odpowiada za prawidłowe funkcjonowanie instytucji oraz bezpośrednio podlega mu: 1) dział ds. organizacji usług opiekuńczych; 2) samodzielne stanowisko ds. kadr; 3) samodzielne stanowisko radcy prawnego. <u>Zastępcy Dyrektora</u> podlegają bezpośrednio: 1) dział ds. usług asystenckich; 2) dział ds. administracyjno-organizacyjnych; 3) samodzielne wieloosobowe stanowisko ds. zamówień publicznych.
Usługi społeczne dotychczas nierealizowane przez OPS	CUS „Społeczna Warszawa” koordynuje i organizuje m.in. usługi opiekuńcze oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze dla seniorów, osób niepełnosprawnych, chorych, w tym także osób z zaburzeniami psychicznymi. Wcześniej usługi te realizowane były przez 18 Ośrodków Pomocy Społecznej w Warszawie. Od 1 lutego 2018 r. ww. usługi organizowane są w nowej formie przez Centrum. Utworzenie tej nowej jednostki m.st. Warszawy podyktowane było:

	• koniecznością wprowadzenia usprawnień w zakresie organizowania i świadczenia usług opiekuńczych, • wprowadzaniem innowacyjnych rozwiązań w celu zapewnienia m.in. możliwości wydłużenia samodzielnego funkcjonowania osób starszych i niepełnosprawnych w miejscu zamieszkania, • potrzebą standaryzacji oraz podniesienia jakości świadczonych usług. Wcześniej OPS w każdej dzielnicy ogłaszał przetarg na świadczenie usług gospodarczych, pielęgnacyjnych, specjalistycznych (psychiatrycznych). Każdy OPS określał swoje zasady dla wykonawców oraz odrębny sposób realizacji usług. Obecnie zaszły zmiany i ich rezultatem jest wypracowanie jednolitych dla całego miasta standardów usług (zakres usług, wymagania dla realizatorów, opiekunów itd.). Ta placówka koordynuje i organizuje usługi, które dotychczas organizowane przez dzielnicowe OPS, w tym: usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi, gorący posiłek dla osób niesamodzielnymi. Usługi społeczne dotychczas nierealizowane przez OPS: • asystent osoby z niepełnosprawnością, • specjalistyczny transport dla osób z niepełnosprawnościami.
Oferta	CUS „Społeczna Warszawa” realizuje zadania własne i zlecone m.st. Warszawy oraz inne wynikające z rozeznania potrzeb. Celem działania Centrum jest tworzenie warunków umożliwiających mieszkańcom Warszawy samodzielne funkcjonowanie w miejscu zamieszkania, w szczególności osobom samotnym, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób oraz ich integrację ze społecznością w stopniu adekwatnym do indywidualnych możliwości i potrzeb. <u>Zadania, jakie realizuje Centrum to:</u> • organizowanie i koordynowanie realizacji usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych; • wypracowanie i ewaluacja standardów usług opiekuńczych oraz standardów usług asystenckich; • organizowanie i koordynowanie świadczenia specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w miejscu zamieszkania;

	• realizacja usług asystenckich w ramach miejskiego programu „Asystent osoby z niepełnosprawnością”; • organizacja specjalistycznego transportu dla pełnoletnich osób z niepełnosprawnościami (kursy stałe, jednorazowe, okolicznościowe); • organizowanie i koordynowanie usług w formie dostarczania do miejsca zamieszkania gorących posiłków dorosłym osobom niesamodzielnym, które ze względu na stan zdrowia nie mogą go sobie własnym staraniem, zapewnić; • organizowanie szkoleń z zakresu świadczenia usług opiekuńczych oraz zagadnień związanych z zadaniami statutowymi; • zapewnienie, w ramach projektu współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej, usługi w formie mieszkania wspomagane, a także możliwości skorzystania z bezpłatnej wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego dla odbiorców projektu, • organizowanie wolontariatu, którego celem jest wsparcie i aktywizacja seniorów i osób z niepełnosprawnościami – wsparcie ich w codziennym funkcjonowaniu m.in. wsparcie osób samotnych, chorych lub mających problemy z poruszaniem się. Osoby mogą liczyć na wsparcie wolontariuszy w codziennych czynnościach np. wspólne spacer, towarzyszenie w wydarzeniach kulturalnych, • inicjowanie i organizowanie innych niż wymienione powyżej usług oraz działań społecznych, odpowiadających zdiagnozowanym potrzebom mieszkańców Warszawy. Specjalistyczne usługi opiekuńcze są świadczone przez wykwalifikowaną kadrę, w tym opiekunów medycznych, pielęgniarki, terapeutów. Rodzaj usług zależy od potrzeb danej osoby. W ramach usług opiekuńczych osoba może liczyć na wsparcie w codziennych sprawach, np. w robieniu zakupów, przygotowywaniu posiłków czy też w kwestiach higieniczno-pielęgnacyjnych. Centrum oferuje również pomoc asystenta osoby z niepełnosprawnością, które są uzupełnieniem usług opiekuńczych. Usługi asystenckie świadczą przeszkoleni asystenci z odpowiednim dyplomem lub zaświadczeniem o ukończeniu kwalifikacyjnego kursu zawodowego. W 2021 r. z takiej możliwości skorzystało 214 osób. Usługi mają na celu zaspokojenie potrzeb osób z niepełnosprawnościami w zakresie wspierania ich aktywności,
--	--

	dążenia do samodzielności i integracji z otoczeniem. Obejmują wsparcie asystenckie dla osób z niepełnosprawnościami w przemieszczaniu się w domu i poza nim, m.in. w korzystaniu z dóbr kultury, rekreacji, sportu oraz w komunikowaniu się. Asystent osoby z niepełnosprawnością - to oferta skierowana do dorosłych osób z orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności. W większości odbiorcami usług asystenckich są osoby niewidome i słabowidzące. Drugą grupą najliczniej korzystającą z tej formy wsparcia są osoby poruszające się na wózku. Centrum pełni także rolę informacyjną. Do Centrum trafiają również bliscy osób korzystających ze wsparcia. Najczęściej pytają o usługi opiekuńcze, asystenckie i transportowe. Mieszkańcy zgłaszający się do Centrum, w tym osoby w trudnej sytuacji materialno-bytowej, informowani są, gdzie jeszcze mogą uzyskać pomoc i z jakiej miejskiej oferty skorzystać: • dzielnicowych ośrodków pomocy społecznej, • domów pomocy społecznej, • dziennych domów pomocy społecznej, • nieodpłatnej pomocy prawnej zorganizowanej w dzielnicach, • warsztatów terapii zajęciowej, • środowiskowych domów samopomocy, • e-pracowni zapewniających bezpłatny dostęp do komputera i Internetu.
Współpraca z podmiotami ekonomii społecznej, z organizacjami pozarządowymi	CUS wspiera organizacje pozarządowe poprzez: • informowanie o różnorodnych usługach świadczonych na terenie Warszawy, • współpracę i realizowanie partnerskich projektów z organizacjami pozarządowymi i wolontariuszami, w celu zorganizowania i prowadzenia działań w zakresie aktywizacji społecznej dla osób z niepełnosprawnościami, opieki dla osób niesamodzielnych, • prowadzenie działań edukacyjnych dla wolontariuszy w zakresie pracy na rzecz osób starszych i osób z niepełnosprawnościami, • zlecanie realizacji usług społecznych w ramach umów zawieranych na podstawie prawa zamówień publicznych.
Współpraca z innymi	CUS współpracuje ze wszystkimi 18 ośrodkami pomocy społecznej m.st. Warszawy, organami administracji rządowej i samorządowej,

podmiotami	organizacjami pozarządowymi, kościołami i związkami wyznaniowymi, jednostkami organizacyjnymi wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, innymi podmiotami działającymi w obszarze polityki społecznej, ze szczególnym uwzględnieniem podmiotów ekonomii społecznej. CUS współpracuje z innymi okolicznymi jednostkami pomocy społecznej: • Centrum Aktywności Międzypokoleniowej "Nowolipie" – prowadzenie działań edukacyjnych dla wolontariuszy CAM w zakresie pracy na rzecz osób starszych i osób z niepełnosprawnościami. Realizacja wspólnego projektu współfinansowanego ze środków Unii Europejskich. Celem projektu jest zwiększenie dostępu do usług społecznych dla osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu poprzez dostarczenie usług opiekuńczych świadczonych w miejscu zamieszkania oraz sąsiedzkich usług opiekuńczych. Prowadzone są działania mające na celu poprawę sytuacji życiowej seniorów poprzez wsparcie ich w codziennym funkcjonowaniu m.in. wsparcie osób samotnych, chorych lub mających problemy z poruszaniem się. Seniorzy mogą liczyć na wsparcie opiekunów oraz wolontariuszy w codziennych czynnościach tj. zakupy, pomoc w załatwieniu codziennych spraw, wspólne spacery, towarzyszenie w wydarzeniach kulturalnych. • Warszawskim Centrum Pomocy Rodzinie – wymiana informacji i wiedzy na temat świadczonych usług; przekazywanie informacji na temat oferty WCPR dla osób z niepełnosprawnościami dostępnej w Punkcie Informacyjno-Koordynacyjnym dla Osób z Niepełnosprawnościami (PIKON). Oferta punktu skierowana jest do środowiska osób z niepełnosprawnościami z Warszawy, które w jednym miejscu otrzymują wsparcie w zakresie informacyjnym i doradczym, dotyczącym oferty instytucji oraz podmiotów funkcjonujących na terenie stolicy.
Co wyróżnia ten CUS?	Centrum powstało przed wejściem w życie ustawy o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (Dz.U. 2019 poz. 1818). Bardzo istotne jest to, że rodzaj wsparcia, z jakiego korzystają osoby z niepełnosprawnościami, jest wynikiem indywidualnej rozmowy samych zainteresowanych z pracownikami Centrum i współpracującymi z Centrum Ośrodkami Pomocy Społecznej. Preferowane jest indywidualne podejście do każdego i dobór najbardziej optymalnej pomocy. Większa (poza ustawowa) elastyczność doboru form wsparcia na rzecz mieszkańca. Posiadanie

	kompleksowej i jednnorodnej informacji o narzędzia, kosztach i dostępnych form wsparcia mieszkańca. Znajomość rynku (firm i cen) usług. Pełniejsze podejście „per człowiek” do potrzeb. Aktualnie ponad 10 procent pracowników Centrum to osoby z niepełnosprawnością. Placówka otrzymała statuetkę Lodołamacz 2019 za zwycięstwo w kategorii Instytucja w regionie łódzkim, mazowieckim, wielkopolskim i zachodniopomorskim. CUS wyróżniono także brązowym medalem w centralnym etapie Konkursu „Lodołamacze 2019”.
Galeria zdjęć	